

Postizanjem sve većeg stepena razvitka društvene zajednice i nauke, a posebno napredovanjem defektologije i psihologije, koje se direktno bave problematikom hendikepa u razvoju, stav društva biva sve humaniji. Naša zemlja također ima razvijeno zakonodavstvo koje regulise status, prava i zaštitu osoba sa hendikepom. Zaštita osoba (dece) sa hendikepom podrazumeva dva aspekta:

-Zaštitu individualnih ljudskih prava i sloboda takvih osoba.

-Obavezu zajednice, koja se zasniva na pravilnom shvatanju neophodnosti posebne pomoći koja se mora pružiti takvim osobama.

Iz tih razloga deca sa posebnim potrebama se uključuju u život i rad predškolskih ustanova i škola. U inkluzivnoj sredini deca sa posebnim potrebama svakodnevno imaju priliku za socijalnu interakciju sa svojim vršnjacima koji se tipično razvijaju. Međutim nije dovoljno da se deca samo dovedu u taj vrtić ili školu. Vaspitaci moraju aktivno da podstiču interakcije između dece sa posebnim potrebama i njihovih tipičnih vršnjaka.

Vaspitna praksa usmerena ka deci zasnovana je na uverenju da je porodica prvi i najvažniji dečiji vaspitač i učitelj. Saradnja između vrtića i porodice kao i pažljivo planiranje i promišljene akcije pomažu da se smanji stres koji ide uz prelazak iz kuće u ustanovu. Još u ranom detinjstvu veliki prelasci iz kuće u vrtić, u školu zahtevaju prilagođavanja i dece i njihovih porodica. Porodice dece sa posebnim potrebama imaju i brige koje su povezane sa dodatnim potrebama njihove dece.

1. SOCIJALNI I EMOCIJALNI RAZVOJ MALE DECE

Socijalni i emocionalni razvoj dece se odvija u predviđenim stadijumima i predviđenim redom ali u različitim vremenskim periodima kod svakog pojedinacnog deteta. Razvoj socijalnih i emocionalnih vestina zavisi od sposobnosti dece ali najviše od interakcija koje se događaju između dece i ljudi oko njih.

Kada se procenjuju potrebe nekog deteta treba proveriti ključne tačke razvoja koje se odigravaju pre i posle hronološkog uzrasta na kom se dete nalazi. To je još značajnije kod dece sa posebnim potrebama jer se ona obično nalaze na stadijumu razvoja koji je od njihovog hronološkog uzrasta manje zreo. Na najranijem stadijumu emocionalnog razvoja dete formira osnovu za poverenje i vezanost. To dozvoljava detetu da krene ka izgradjivanju autonomije i da razvije svest o sebi.

Predškolski uzrast je optimalan period za razvoj socijalnih stavova i ponašanja. U ovom uzrastu socijalni i emocionalni razvoj obuhvataju mnoge veline i ponašanja. U svom malom društvu dete uči veline socijalnog ponašanja, svest o sopstvenim i tuđim osećanjima, shvatanjem i postovanjem razlika, preuzimanje odgovornosti... Emocionalna sigurnost stecena tokom ranog dečijeg razvoja predstavlja temelj za svako dalje učenje.

Igra je najznačajnija aktivnost u ranom detinjstvu. Ona je važna za svu decu. Smatra se da igra rukovodi dečijim razvojem. Ona integriše sve oblasti razvoja. Deca sa posebnim potrebama imaju usporeniji razvoj vestina socijalne interakcije koje su potrebne za igru. Zato im je izuzetno važno da steknu veline koje će im omogućiti da se igraju. Kada se dete procenjuje pažljivo treba ispitati njegove igrovne veline.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com